

U TOKU ZIME 1958-1959 DO 12. II. I NJIHOV UTJECAJ NA VEGETACIJU NA PODRUČJU NRH

Ovogodišnju zimu i pored izvjesnih manjih vremenskih nepovoljnosti možemo okarakterizirati kao normalnu i pretežno povoljnu s gledišta poljoprivrede. Da bi ovu konstataciju potvrdili navodimo, da je žitorodno područje Hrvatske ove zime imalo oko 30-40 dana sniježnog pokrivača, zatim uglavnom normalne minimalne temperature bez izrazitih skokova i padova, pogotovo u vrijeme kada nije bilo snijega na tlu, te prosječne količine oborina.

Glavne karakteristike vremenskih prilika pojedinih mjeseci bile su ove:

Mjesec prosinac bio je uglavnom topao i umjereno vlažan bez snijega. Srednja mjesečna temperatura kretala se u prosjeku na kontinentalnom dijelu Hrvatske između 4 do 5° C, a na primorju od 7 do 10° C, što znači, da je bila za oko 3° C iznad višegodišnjeg prosjeka. Apsolutne minimalne temperature kretale se od -7 do -12° C, a na području Jadrana oko -2° C. Količina oborina u unutrašnjosti kretala se oko 70 mm, a u zapadnim i južnim predjelima Hrvatske oko 160 mm.

Mjesec siječanj bio je prosječan, sa sniježnim pokrovom od 9-22. I. i maksimalnom visinom snijega oko 20-30 cm. Srednja mjesečna temperatura bila je također iznad višegodišnjeg prosjeka za oko 2° C i iznosila je u unutrašnjosti oko +0,5° C, a na primorju 5 do 7° C. Apsolutne minimalne temperature tokom II. dekade u unutrašnjosti Hrvatske iznosile su oko -11 do -21° C, a na primorju oko -4° C. Količina oborina bila je isto kao i u prosincu iznad višegodišnjeg prosjeka za oko 30% i iznosila je u istočnoj i srednjoj Hrvatskoj 60-80 mm, a u zapadnoj Hrvatskoj 70-130 mm.

Mjesec veljača imao je snijeg na tlu od 1-18. II. sa prosječnom visinom oko 5-7 cm i minimalne temperature od -10 do -20° C, te niske oborine, koje su bile ispod višegodišnjeg prosjeka za oko 50%.

Na osnovu iznijetih meteoroloških podataka možemo zaključiti, da je ova zima na početku i pri kraju bila pretežno topla, bez snijega i bez izrazito niskih temperatura, a sredinom zime t. j. od 10. I. do 18. II. umjereno hladna sa povremenim sniježnim pokrivačem na tlu.

Ovakve vremenske prilike bile su uglavnom povoljne za poljoprivredu. Pretežno toplo i umjereno vlažno vrijeme u prosincu i početku siječnja bilo je povoljno za sve usjeve, a pogotovo kasno sijane pšenice tako, da su ovi dobro busali i otporni dočekali snijeg i niske temperature. Nakon okopnjenja relativno niskog sniježnog pokrivača u veljači, ustanovljeno je izvjesno oštećenje pšenice od niskih temperatura, od kojih ih niski sniježni pokrov u veljači (5-7 cm) nije mogao potpuno zaštititi, pa su kako domaće, tako i talijanske sorte malo požutjele. Međutim, ova oštećenja oz. pšenice nisu takvog stepena, da bi mogla osjetnije utjecati na konačni dobar ovogodišnji urod, tim prije, što su usjevi o. g. uglavnom odlično njegovani. U svakom slučaju, ova oštećenja talijanskih sorata pšenice korisno će poslužiti raščišćavanju gledišta o otpornosti tih pšenica na niske temperature, odnosno naše klimatske prilike.

Topli i sunčani dani koncem veljače i povoljni zemljišni uvjeti omogućili su pripremu za ranu proljetnu sjetvu, kao i radove u vinogradima i voćnjacima. Međutim, rano zatopljenje moglo bi prerano pokrenuti voćke, koje su inače dobro prezimjele.